

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
SOCIALINĖS POLITIKOS GRUPĖ

PAŽYMA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS DAINŲ ŠVENČIŲ ĮSTATYMO NR. X-1334
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO (TAP-22-582(2) (22-617(3))

2022-06-09 Nr. NV-1646

Vilnius

Projekto rengėjas – Kultūros ministerija.

Projekto tikslas: užtikrinti nepertraukiamą dainų švenčių tradicijos išsaugojimą, toliau puoselėti šią šimtametę kultūrinę tradiciją ir numatyti dainų švenčių tradicijos išsaugojimo, tęstinumo ir plėtos bei dainų švenčių organizavimo teises, administracines, finansines ir kitas priemones.

Dabartinė situacija.

Šiuo metu galiojančiame Dainų švenčių įstatyme (2007-11-20 Nr. X-1334) yra apibrėžtos valstybės institucijų, užtikrinančių dainų švenčių tradicijos išsaugojimą kompetencijos, tačiau nėra pakankamai apibrėžtos jų funkcijos; neįtraukta Užsienio reikalų ministerija, kuri kartu su diplomatinėmis atstovybėmis ir konsulinėmis įstaigomis bendradarbiauja, vykdydama informacijos apie dainų švenčių tradiciją pasaulio lietuvių bendruomenėse sklaidą ir skatindama pasaulio lietuvius ir jų meno kolektyvus dalyvauti dainų švenčių renginiuose, aukštosios mokyklos, kurios sudaro sąlygas meno kolektyvų veiklai bei dalyvavimui Baltijos šalių studentų dainų ir šokių šventėje „Gaudeamus“ bei kitose dainų šventėse.

Rengiantis deramai paminėti dainų švenčių 100-metį, nuspręsta, kad Lietuvos dainų šventė vyks 2024 m. (*nuo 1990 m. šventinis renginys organizuojamas kas ketveri metai liepos mėnesio pradžioje*). Dainų šventėse dalyvauja vidutiniškai apie 30–40 tūkst. dalyvių. Skirtos lėšos Dainų švenčių organizavimui: 2009 m. - 7,5 mln. Lt; 2014 m. - 8 mln. Lt; 2018 m. - 2,5 mln. eur.

Esmė. Teikiamame Dainų švenčių įstatymo pakeitimo įstatymo projekte:

- **patikslintos vartojamų sąvokų apibrėžtys bei įvestos naujos sąvokos** - „dainų švenčių tradicijos išsaugojimas“, „meno kolektyvas“ ir kt.
- apibrėžtos dainų švenčių sandaros;
- **nustatytas valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų tarpinstitucinis bendradarbiavimas** puoselėjant dainų švenčių tradiciją;
- praplečiamas dainų švenčių tradicijos išsaugojimą užtikrinančių subjektų sąrašas, **įtraukiant Užsienio reikalų ministeriją**, kuri kartu su Lietuvos Respublikos diplomatinėmis atstovybėmis ir konsulinėmis įstaigomis bendradarbiauja, vykdydama informacijos sklaidą ir skatindama pasaulio lietuvius ir jų meno kolektyvus dalyvauti dainų švenčių renginiuose; **aukštasis mokyklas**, kurios sudaro sąlygas meno kolektyvų veiklai bei dalyvavimui Gaudeamus bei kitose dainų šventėse;
- **apibrėžti nauji Dainų švenčių tarybos ir Dainų švenčių tarpinstitucinės komisijos sudarymo principai**, įvardijamas jų narių skaičius ir nurodomos institucijos, iš kurių deleguojami nariai į sudaromą tarybą ir komisiją, bei **numatomos naujos jų funkcijos**;
- Dainų švenčių tarpinstitucinės komisijos ir Dainų švenčių tarybos **nuostatus tvirtins kultūros ministras** (*šiuo metu Dainų švenčių taryba - visuomeniniais pagrindais veikianti kolegiali institucija, atskaitinga Vyriausybei, o Dainų švenčių nacionalinė komisija sudaroma Kultūros ministerijos ir Švietimo ir mokslo ministerijos*);
- nustatyta ataskaitų pateikimo Dainų švenčių tarybai ir Dainų švenčių tarpinstitucinei komisijai prievolė Lietuvos nacionaliniam kultūros centrui (toliau-LNKC);

- siūloma įtvirtinti nuostatą dėl dainų švenčių tradiciją palaikančių mėgėjų meno kolektyvų skatinimo užtikrinimo (*įgyvendinamasis teisės aktas*).
- Kultūros ministerijai bei Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai priskirtos funkcijos – nustatyti mėgėjų meno kolektyvų aprūpinimo tautiniais, archeologiniais, istoriniais kostiumais ir muzikos instrumentais ar jų įsigijimo ir gamybos išlaidų dalinio finansavimo tvarką (*įgyvendinamasis teisės aktas*), o LNKC ir Nacionalinei M. K. Čiurlionio menų mokyklai nustatytos funkcijos užtikrinti šios tvarkos įgyvendinimą.
- Siekiant geresnio skirtingų valstybės ir savivaldybių institucijų indėlio ir veiksmų suderinimo, įtvirtintos naujos nuostatos, įpareigojančios LNKC ir Nacionalinę M. K. Čiurlionio menų mokyklą, savivaldybių, kuriose vyksta dainų švenčių renginiai, institucijas spręsti dainų švenčių dalyvių apgyvendinimo poreikius; apgyvendinimo galimybes; maitinimą;
- patikslintos Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos funkcijos numatant, kad viešinami Lietuvos dainų švenčių ir Lietuvos moksleivių dainų švenčių ir Lietuvos Respublikoje vykstančius Gaudeamus renginiai visose Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos programose, svetainėse ir tinklalaidėse;
- įteisintos atitinkamos nuostatos dėl kategorijų suteikimo mėgėjų meno kolektyvams;
- Įtvirtinama, kad Dainų švenčių renginių vyksmo ir repeticijų **vietai priežiūrą, panaudojimo galimybes, jų būklės tinkamumą užtikrina valstybės ir savivaldybių institucijos, įmonės, įstaigos ar organizacijos, kurios nuosavybės ar patikėjimo teise valdo, naudoja ir disponuoja šiuo turtu** (*šiuo metu – Vyriausybė ir savivaldybė, kurios teritorijoje šventė vyksta*);
- įtvirtinama, kad kiekvienais metais valstybės biudžete numatomos lėšos Kultūros ministerijai ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai – nuolatiniam Lietuvos dainų švenčių, Lietuvos moksleivių dainų švenčių ir Gaudeamus, vykstančios Lietuvos Respublikoje, rengimui bei dainų švenčių tradicijos išsaugojimo veikloms;
- Lietuvos dainų šventės, Lietuvos moksleivių dainų šventės ir Gaudeamus, vykstančios Lietuvos Respublikoje, vyksmo metais pasirengimui reikalingos lėšos numatomos asignavimų valdytojams, užtikrinantiems dainų švenčių tradicijos išsaugojimą:
 - 1) šioms dainų šventėms pasirengti ir organizuoti;
 - 2) dalyvių vykimo į šių dainų švenčių renginių vyksmo vietas Lietuvos Respublikoje, nakvynės, maitinimo ir dalyvių saugumo užtikrinimo išlaidoms padengti;
 - 3) šių dainų švenčių vietoms parengti ir sutvarkyti.
- Regioninės dainų šventės, kitos dainų švenčių tradicijos išsaugojimo ir tęstinumo užtikrinimo veiklos savivaldybėse finansuojamos iš savivaldybių biudžetų ir kitų teisėtai gautų lėšų.

Numatyta, kad **Įstatymas įsigalioja 2023 m. sausio 1 d. (iki 2022 m. gruodžio 31 d. kultūros ministras ir švietimo, mokslo ir sporto ministras priima įgyvendinamuosius teisės aktus).**

Nauda. Priėmus šį Įstatymą pagerės dainų švenčių organizavimo procesas, kadangi valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų veikla, telkiant pastangas dainų švenčių tradicijos tęstinumo išsaugojimui taps labiau koordinuota; didės informacijos apie šį reiškinį sklaida Lietuvoje ir užsienyje; turės teigiamą poveikį visuomenės įtraukimui į dainų švenčių tradicijos išsaugojimo procesą.

Atitiktis Vyriausybės programai: Vyriausybės programos nuostatų įgyvendinimo plane numatytas veiksmas 2.6.2 „Parengti ir priimti Dainų švenčių įstatymo projektą – išdėstyti jį nauja redakcija, siekiant detaliau reglamentuoti kompetencijų pasiskirstymą, funkcijas ir atsakomybes tarp Dainų ir šokių švenčių tradicijos išsaugojimo procese dalyvaujančių valstybės, savivaldybių ir kitų

institucijų; numatyti teisinės priemonės ir suteikti finansines garantijas Dainų ir šokių švenčių tradicijos tęstinumui ir plėtrai“ (įvykdymo data - 2022 m. II ketv.).

Derinimas.

Projektas derintas su Teisingumo ministerija, Finansų ministerijai, Švietimo, mokslo ir sporto ministerija, Vidaus reikalų ministerijai, Sveikatos apsaugos ministerija, Užsienio reikalų ministerija, Lietuvos nacionaliniu radiju ir televizija, Lietuvos universitetų rektorių konferencija, Etninės kultūros globos taryba, Lietuvos nacionaliniu kultūros centru, Lietuvos savivaldybių asociacija, Vilniaus m. savivaldybe, Nacionaline M. K. Čiurlionio menų mokykla ir tikslintas pagal gautas pastabas. Lietuvos universitetų rektorių konferencija pastabų nepateikė. Papildomai gautos pastabos iš Šiaulių raj. savivaldybės, asociacijos Kultūros savivaldos kolegijos ir Lietuvos mėgėjų teatrų sąjungos. Projekto rengėjų teigimu, pastabos aptartos ir suderintos darbo tvarka.

Dėl Vidaus reikalų ministerijos, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Etninės kultūros globos tarybos, Lietuvos nacionalinio kultūros centro, Šiaulių raj. savivaldybės ir asociacijos Kultūros savivaldos kolegijos pastabų, į kurias neatsižvelgta arba atsižvelgta iš dalies, parengta derinimo pažyma.

Š. m. gegužės 30 d. vyko nuotolinis pasitarimas, kuriame dalyvavo LRV kanceliarijos, Kultūros ministerijos, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, Lietuvos nacionalinio kultūros centro ir Nacionalinės M. K. Čiurlionio menų mokyklos atstovai. Pasitarimo metu buvo aptartos ir suderintos Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos teiktos pastabos.

Su visuomene buvo konsultuotasi Įstatymo projektą paskelbus Seimo teisės aktų informacinės sistemos Projektų registravimo posistemyje. Visuomenė pastabų Įstatymo projektui nepateikė.

Dalykinio vertinimo išvada:

- ✓ Teikiamas Projektas patikslintas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas ir pasiūlymus, pateiktus išvadoje Nr. NV –1028 (2022-04-15).
- ✓ Atkreiptinas dėmesys į Teisės grupės išvadoje Nr. NV –1618 (2022-06-08) pateiktą siūlymą dėl Projekto II ir III skyriuose įvardintų institucijų kompetencijų (funkcijų) nustatymo poįstatyminiuose teisės aktuose galimybės.
- ✓ Projekto rengėjų teigimu, Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės, tačiau bus reikalingos lėšos dainų švenčių renginių bei repeticijų vietoms parengti bei būklės tinkamumui užtikrinti (pvz. *Vingio parko Dainų estrada, Kalnų parkas, Vilniaus m. stadionai ir kt.*), todėl kyla abejonių, ar tikrai neprireiks papildomų valstybės biudžeto asignavimų.
- ✓ Atsižvelgiant į 6 str. 1 dalies 3 p. įvardintas Kultūros ministerijos funkcijas svarstyтина atsisakyti šiame dokumente kaip perteklinio 2 dalies 10 p. arba patikslinti šio punkto formuluotę: „kartu su Nacionaline Mikalojaus Konstantino Čiurlionio menų mokykla užtikrina kultūros ministro ir švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintos mėgėjų meno kolektyvų skatinimo tvarkos įgyvendinimą“.
- ✓ Siūlome svarstyti Tarpinstituciniame pasitarime.

Socialinės politikos grupės patarėja

Nomeda Poderienė

